

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle Nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH)

Datum vydání: 1.6.2004

Datum revize: 7.9.2008

FORMALDEHYD 36-38% vodný roztok

1. IDENTIFIKACE LÁTKY / PŘÍPRAVKU A SPOLEČNOSTI / PODNIKU

Identifikace látky nebo přípravku

Název:	Formaldehyd 36-38%
Registrační číslo:	nepřirazeno
Číslo CAS:	50-00-0
Číslo ES (EINECS):	200-001-8
Další názvy látky:	Formalín, Methylaldehyd, Oxomethan, Methanal, Aldehyd kyseliny mravenčí Formaldehyd (36 – 38%) stabil. Formaldehyde solution
Molární hmotnost:	30,03
Molekulový vzorec:	HCHO

Použití látky nebo přípravku: analytická chemie, laboratorní syntézy, farmaceutická výroba

Identifikace společnosti

Výrobce:	Ing. Petr Švec - PENTA Wuchterlova 16 160 41 Praha IČ: 10140751
Telefon:	+420 267 008 295-6
Fax:	+420 267 008 288
Informace k bezpečnostnímu listu:	viskova@pentachemicals.eu

Telefonní číslo pro naléhavé situace:

Toxikologické informační středisko, Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2;
tel. +420 224 919 293; +420 224 915 402 (nepřetržitá lékařská služba), e-mail: tis.cuni@cesnet.cz

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

Klasifikace látky nebo přípravku:

Látka je klasifikována jako nebezpečná podle směrnice 1999/45/ES.

Klasifikace: **Karc.kat.3; R 40**
T; R 23/24/25
C; R 34
R 43

Informace o označení obalu a znění použitých R-vět viz bod 15.

Nejdůležitější nepříznivé účinky látky nebo přípravku:

Podezření na karcinogenní účinky. Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití. Způsobuje poleptání. Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží.

Jiná rizika přispívající k celkové nebezpečnosti:

Dusivost, velká možnost výrazného zápachu, podráždění sliznic.
Při expozici se významně uplatňuje pronikání látky kůží. Látka má senzibilizační účinek.

3. SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH

Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky:

Chemický název	Obsah v %	Identifikační čísla	Klasifikace	R-věty	Koncentrační limity
Formaldehyd	36-38	CAS: 50-00-0 EINECS: 200-001-8	Karc.kat.3, T, C, R34, R43	40- 23/24/25-34- 43	$c \geq 25$
Methanol	< 10	CAS: 67-56-1 EINECS: 200-659-6	F, T	11-23/24/25- 39/23/24/25	$10 \leq c < 20$

Znění použitých R-vět viz bod 16.

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

Nutnost okamžité lékařské pomoci: ano

Při vdechnutí: vynést postiženého na čerstvý vzduch, ihned zajistit lékařskou pomoc. Pokud dojde k zástavě dýchání, provádět umělé dýchání nebo zajistit mechanickou ventilaci, v případě nutnosti použít kyslíkovou masku. Zápach formaldehydu je cítit již od koncentrace 0,2 ppm.

Při styku s kůží: odstranit kontaminované součásti oděvu a kontaminovanou obuv. Zasažené místo omývat velkým množstvím vody. Ihned vyhledat lékařskou pomoc.

Při styku s okem: okamžitě po zasažení vyplachovat oči velkým množstvím vody při otevřených očních víčkách (15-20 minut). Ihned vyhledat lékařskou pomoc.

Při požití: vypláchnout ústa a vypít velké množství vody, nevyvolávat zvracení, ihned vyhledat lékařskou pomoc

Nutné prostředky k zabezpečení okamžitého ošetření na pracovišti: voda

Nutnost následné lékařské pomoci po poskytnutí první pomoci: ano

5. OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

Vhodná hasiva: látka je hořlavá, hasiva přizpůsobit látkám v okolí

Nepoužitelná hasiva z bezpečnostních důvodů: nejsou známa

Zvláštní nebezpečí: při termickém rozkladu může dojít ke vzniku nebezpečných hořlavých plynů nebo výparů. Možnost uvolňování oxidu uhelnatého. Tvorba dráždivých a výbušných směsí. Páry jsou těžší než vzduch.

Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: dýchací technika, protichemický oblek

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU

Opatření na ochranu osob: používat osobní ochranné prostředky - zamezit kontaktu s látkou, nevdechovat výpary. V uzavřených místnostech zajistit přívod čerstvého vzduchu.

Opatření na ochranu životního prostředí: zabránit kontaminaci povrchových a podzemních vod a půdy. Nesmí se dostat do kanalizace, povrchových a podzemních vod a půdy.

Čistící metody: uniklou kapalinu pokrýt absorpčním materiálem (vermikulit, písek, zemina), shromáždit do krytých kontejnerů a nechat zlikvidovat specializovanou firmou.

Ostatní viz body 8, 13.

7. ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ**Zacházení**

Opatření pro bezpečné zacházení: používat osobní ochranné prostředky, dodržovat zásady osobní hygieny. Zabránit dlouhodobé nebo opakované expozici – zabránit kontaktu s látkou, nevdechovat výpary. Pracovat v digestoři.

Opatření na ochranu životního prostředí: zabránit úniku do kanalizace a životního prostředí.

Specifické požadavky: nejsou známy

Skladování

Podmínky pro bezpečné skladování: skladovat v těsně uzavřených obalech na suchém, chladném, dobře větraném místě, chráněné před světlem, při teplotě nad 8 °C. Nádoby nesmí být z kovu.

Množstevní limity pro bezpečné skladování:

dle kategorizace látek podle přílohy č.1 k zákonu č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií:
pro látky klasifikované jako toxické: 50 – 200 t

Specifické použití: k dezinfekci

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

Limitní hodnoty expozice: Formaldehyd:

Přípustný expoziční limit PEL: 0,5 mg/m³

Nejvyšší přípustná koncentrace NPK-P: 1 mg/m³

Faktor přepočtu z mg/m³ na ppm (25 °C, 100 kPa): 0,814

Při expozici se významně uplatňuje pronikání látky kůží.

Látka má senzibilizační účinek.

Methanol:

Přípustný expoziční limit PEL: 250 mg/m³

Nejvyšší přípustná koncentrace NPK-P: 1000 mg /m³

Faktor přepočtu z mg/m³ na ppm (25 °C, 100 kPa): 0,754

Při expozici se významně uplatňuje pronikání látky kůží.

Omezování expozice

Omezování expozice pracovníků: zabezpečit odsávání nebo místní větrání. Dodržovat pracovní hygienu, při práci nejíst nepít a nekouřit.

Ochrana dýchacích cest: maska s filtrem proti organickým a anorganickým kyselým plynům a parám

Ochrana rukou: vhodné ochranné rukavice (butylová pryž, tloušťka vrstvy 0,7 mm, doba iniciace >480)

Ochrana očí: uzavřené brýle, které jsou zabezpečeny proti vstříknutí, příp. ochranný štít

Ochrana kůže: vhodný ochranný oděv, gumová zástěra, boty

Omezování expozice životního prostředí: zabránit kontaminaci povrchových a podzemních vod a půdy

9. FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

Vzhled

Skupenství: kapalně

Barva: bezbarvá až bíle zakalená

Zápach (vůně): štiplavý

Informace důležité z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí

Hodnota pH: 6,7-7,1

Bod (rozmezí teplot) varu ~100

(°C):

Bod tání (°C): není k dispozici

Hořlavost: hořlavý

Bod vzplanutí (°C): ~56

Bod vznícení (°C): 390

Výbušnost:

meze výbušnosti: horní (% 73

obj.):

dolní (% obj.): 7

Tenze par (20 °C): kPa 0,17

Relativní hustota (20 °C): 1,07

g/cm³

Rozpustnost (20 °C):

ve vodě: rozpustné

v jiných rozpouštědlech: není k dispozici

Rozdělovací koeficient

n-oktanol/voda: 0,0

Viskozita (20 °C): mPa.s není k dispozici

Hustota par (vzduch=1): není k dispozici

Rychlost odpařování: není k dispozici

Další informace: nejsou

10. STÁLOST A REAKTIVITA

Podmínky, kterých je třeba se vyvarovat: zahřívání

Materiály, kterých je třeba se vyvarovat: polymerní iniciátory (alkalické kovy), kyseliny, oxidy dusíku, peroxid vodíku, oxidační činidla, kyselina peroxomravenčí

Nebezpečné produkty rozkladu: v případě požáru viz kapitola č. 5

Uvolňují se toxické páry formaldehydu, methanolu, případně oxid uhelnatý.

Snaha polymerovat. Během skladování může dojít k zakalení (vznik paraformaldehydu).

Neslučitelné s kovy a různými slitinami.

Stabilizátor: methanol

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

Nepříznivé účinky na zdraví způsobené expozicí látky nebo přípravku:

Podezření na karcinogenní účinky. Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití. Způsobuje poleptání.

Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží.

Dráždivost a žíravost: podráždění očí, kůže a sliznic

Formaldehyd:

Oko – člověk: 4 ppm/5min

Kůže – člověk: 150 mg/3 dny

orálně – muž TDLo: 643 mg/kg; respirační ucpaní, překážka, vředy nebo krvácení ze žaludku, zvedání žaludku nebo zvracení)

– žena: LDLo: 108 mg/kg

inhalačně – člověk TCLo: 17 mg/m³/30min; slzení, jiné změny respirační

Senzibilizace: senzitivizační test pozitivní

Omamné účinky: nejsou známy

Akutní toxicita:

LD₅₀, orálně, potkan (mg.kg⁻¹): 100 (formaldehyd)

LD₅₀, dermálně, králík (mg.kg⁻¹): 270 (formaldehyd)

LC₅₀, inhalačně, potkan, pro aerosoly nebo částice (mg.l⁻¹): neuváděna

LC₅₀, inhalačně, potkan, pro plyny a páry (mg.l⁻¹): 0,578 (formaldehyd)

Subchronická - chronická toxicita:

Karcinogenita: kat.3

Mutagenita: neuváděna

Toxicita pro reprodukci: nezjištěna

Možné účinky na zdraví:

Vdechování: podráždění dýchacích cest, kašel, slzení, ztížené dýchání; možnost vzniku edému v dýchacím traktu

Styk s kůží: poleptání. Nebezpečí senzitivizace pokožky. Nebezpečí vstřebávání prostřednictvím pokožky.

Styk s očima: poleptání. Výpary způsobují zánět vedoucí k slzení.

Požiti: podráždění až poleptání sliznice úst, hltanu a trávicího ústrojí

Toxicita po opakovaných dávkách: možnost poškození jater a ledvin; po opakovaném kontaktu s kůží možnost vyrážky

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE

Ekotoxicita:

LC₅₀, 96 hod., ryby (mg.l⁻¹): 24 (formaldehyd)

EC₅₀, 48 hod., dafnie (mg.l⁻¹): ~2 (formaldehyd)

IC₅₀, 72 hod., řasy (mg.l⁻¹): 2,5 (formaldehyd)

Mobilita: údaje nejsou k dispozici

Persistence a rozložitelnost: na vzduchu rychlé odbourávání. Biodegradace: 97,4 %/5 d. Snadno biologicky odbouratelný.

Bioakumulační potenciál: distribuce: log P(o/v): 0,0. Nepředpokládá se bioakumulace (log Pow <1).

Výsledky posouzení PBT: nejsou

Jiné nepříznivé účinky: toxický pro vodní organismy, protoplasmatický toxin. Žíravý i ve zředěném stavu. Dezinfekční účinek. Toxické působení na ryby a plankton.
Rozklad kalu je zhoršen nebo není možný ani ve zředěném stavu.
Pokud se dostane ve velkém množství do půdy nebo vody může ohrozit zdroje pitné vody.

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

Nebezpečí při likvidaci látky nebo přípravku: zbytky látky stejně jako oplachové vody nesmí být vypouštěny do půdy, veřejné kanalizace ani do blízkosti vodních zdrojů a vodotečí
Metody zneškodňování látky nebo přípravku a znečištěného odpadu: uniklou kapalinu pokryt absorpčním materiálem (vermikulit, písek, zemina), shromáždit do krytých kontejnerů a nechat zlikvidovat specializovanou firmou
Metody likvidace znečištěného obalu: použitý, řádně vyprázdněný obal odevzdejte na sběrné místo obalových odpadů
Právní předpisy o odpadech: zákon o odpadech č. 185/2001 Sb. v platném znění a prováděcí vyhlášky č. 376/2001, 381/2001 a 383/2001 Sb.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU

Pozemní přeprava:

Třída ADR/RID: 8   Číslo UN: 2209   Výstražná tabule: 80
Bezpečnostní značky: 8   Klasifikační kód: C9   Obalová skupina: III
Technický název: FORMALDEHYD, ROZTOK, obsahující nejméně 25 % formaldehydu

Námořní přeprava:

Třída IMDG: 8   Číslo UN: 2209   Typ obalu: III
Látka znečišťující moře: ne   EMS: F-A, S-B
Technický název: FORMALDEHYDE SOLUTION with not less than 25% formaldehyde

Letecká přeprava:

Třída ICAO/IATA: 8   Číslo UN: 2209   Typ obalu: III
Technický název: FORMALDEHYDE SOLUTION with not less than 25% formaldehyde

15. INFORMACE O PŘEDPÍSECH

Klasifikace a označení látky/přípravku v souladu s nařízením (ES) č. 1907/2006(REACH):

Klasifikace přípravku: koncentrační limity

Výstražné symboly:

Toxický

Rizikové věty:

R 23/24/25 Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití
R 34 Způsobuje poleptání
R 40 Podezření na karcinogenní účinky
R 43 Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží

Bezpečnostní věty:

S (1/2) Uchovávejte uzamčené a mimo dosah dětí
S 26 Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc
S 36/37/39 Používejte vhodný ochranný oděv, ochranné rukavice a ochranné brýle nebo obličejový štít
S 45 V případě nehody, nebo necítíte-li se dobře, okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc (je-li možno, ukažte toto označení)
S 51 Používejte pouze v dobře větraných prostorech

„Označení ES“

Specifická ustanovení týkající se ochrany osob nebo životního prostředí na úrovni ES: nejsou uvedena

Pro tuto látku/přípravek bylo provedeno posouzení chemické bezpečnosti: ne

16. DALŠÍ INFORMACE

Seznam všech použitých R-vět:

R 23/24/25 Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití

R 34 Způsobuje poleptání

R 40 Podezření na karcinogenní účinky

R 43 Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží

R 11 Vysoce hořlavý

R 39/23/24/25 Toxický: nebezpečí velmi vážných nevratných účinků při vdechování, při styku s kůží a při požití

Pokyny pro školení:

Pracovníci, kteří přicházejí do styku s nebezpečnými látkami, musí být organizací v potřebném rozsahu seznámeni s účinky těchto látek, se způsoby jak s nimi zacházet, s ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci, s potřebnými asanačními postupy a s postupy při likvidaci poruch a havárií.

Právnícká osoba anebo podnikající fyzická osoba, která nakládá s tímto chemickým produktem, musí být proškolená z bezpečnostních pravidel a údajů uvedenými v bezpečnostním listu.

Osoby přepravující nebezpečné látky musí být seznámeni s pokyny pro případ nehody v souladu s předpisy ADR/RID.

Doporučená omezení použití: nejsou

Zdroje nejdůležitějších údajů pro sestavování bezpečnostního listu: firemní databáze, platná legislativa

Změny proti předchozí verzi: Bezpečnostní list byl zrevidován podle přílohy II nařízení Evropského parlamentu a Rady(ES) č. 1907/2006 – REACH.

Údaje v tomto BEZPEČNOSTNÍM LISTU odpovídají dnešnímu stavu znalostí a vyhovují národním zákonům a směrnicím Evropského společenství.

Zákazník a zpracovatel jsou odpovědní za dodržování platných zákonných ustanovení. Tento BEZPEČNOSTNÍ LIST popisuje požadavky pro zajištění bezpečné manipulace, nepředstavuje však garanci vlastností tohoto výrobku.